

Dospělost, fyzické změny

- Od narození projde člověk do dospělosti několika vývojovými etapami: Novorozenec, kojeneček, batole, předškolní věk, školní věk.
- V této době začíná období dospívání – puberta.
- Projevuje se růstem ochlupení, mutováním a růstem vousů u chlapců, u děvčat vývojem mléčných žláz.
- Dozrávají a začínají fungovat také **vnitřní pohlavní orgány** .
- U děvčat přichází měsíčky – **menstruace (pravidelné měsíční krvácení)** a tím i možnost otěhotnět.
- U chlapců je to schopnost **ejakulace** (výron semene spermatu) s možností oplodnit.

Dospělost

Psychické změny

- V pubertě dochází k rozvoji **myšlení a citů**, vzniká až **přecitlivělost**.
- Je tu snaha napodobňovat dospělé, nespokojenost se sebou - **komplexy méněcennosti** s druhými - **přehnaná kritičnost**.
- **Nestálost zájmů, povrchnost**.
- Projevuje se ale zároveň **touha po uznání a samostatnosti**.
- Zvyšuje se **zájem o vrstevníky**, o život v partě i o opačné pohlaví.
- Je to období **prvních lásek a zklamání**.
- Je to období prvních **sexuálních zkušeností**.

Sexuální život

Sexuální život jsou všechny důvěrné , intimní a tělesné projevy mezi dívkou a chlapcem, mužem a ženou.

Dříve se tyto kontakty před manželstvím zakazovaly. Dodnes je zakazují některé církve.

V naší době partneři neodkládají sexuální život.

V ČR je zakázán pohlavní styk osobám mladším 15 let a je trestný.

Láska

Kdy začít?

Není vhodné začínat pohlavní život příliš brzy.

- Dospívající nejsou ještě zralí fyzicky ani psychicky.
- Mohou se lehko nakazit záněty a pohlavními nemocemi.
- Může vzniknout předčasné těhotenství, lékaři ho doporučují až po 19 roce.
- Řešení potraty je krajně nebezpečné pro další otěhotnění.
- Nechráněný styk nese i nebezpečí AIDS.

Projevy sexuality

- V době kdy vztah mužem a ženou je už velmi důvěrný používají partneri k vyjádření své touhy a lásky tzv. **necking**. Jsou to intimní dotyky, hlazení, líbání a dráždění v horní části těla nad pasem.
- Jsou velmi příjemné a mohou vést až k vyvrcholení rozkoše – orgasmu.
- Další fází , kdy dotyky směřují k dolní části těla, pod pas, je tzv. **petting**.

Nedojde při nich k pohlavnímu styku, ale může dojít k orgasmu. Jsou vhodné pro mladé lidi.

Projevy sexuality

Důležitá role antikoncepce.

Plánované rodičovství

Sexuální život se naplno rozvine v manželství. Mezi manželi je ničím nenahraditelný sexuální vztah.

Manželé plánují příchod dětí. Záleží na jejich možnostech duševních, ekonomických a výchovateckých.

Kolik dětí jsou schopni uživit a vychovat, jestli nejsou moc mladí, nezralí.

Antikoncepce

Antikoncepce jsou různé způsoby, jak bránit otěhotnění.

Je buď dočasná nebo trvalá.

1. Dočasná antikoncepce není na 100%. Lze ji přerušit, žena může otěhotnět.

2. Trvalá antikoncepce = sterilizace může být u ženy i u muže. Schopnost mít děti se už nedá obnovit. U žen se provádí až po 35. roce (podvázání vejcovodů). U mužů na jejich vlastní žádost podvázáním semenovodů.

Dočasná antikoncepce

- Nehormonální
- Hormonální

Nehormonální antikoncepce

Druhy a metody

1. Bariérové metody antikoncepce - mechanická

- Poševní pesar
- Kondom

2. Chemické metody antikoncepce

- Spermicidní čípky, krémy a pěny

3. Nitroděložní tělísko

- Nitroděložní tělísko

4. Sterilizace

- Ženská sterilizace
- Mužská sterilizace

1. Bariérové metody antikoncepce

Mechanická – Kondom, poševní pesar, děložní klobouček a nitroděložní tělísko.

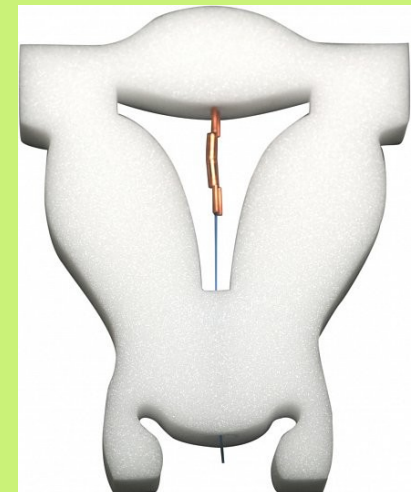
2. Chemické metody antikoncepce

- Spermicidní čípky, krémy a pěny

3. Nitroděložní tělísko

- Nitroděložní tělísko

Hormonální antikoncepce

- **Hormonální antikoncepce patří mezi velmi bezpečné antikoncepční metody ochrany před početím.**
- Jsou velice vhodné pro dlouhodobé užívání. Mají i celou řadu pozitivních účinků na zdraví ženy.

Hormonální antikoncepce. Druhy.

Má velmi jednoduché užívání, nemá žádný vliv na sex a je naprosto bezpečná.

Druhy:

1. Hormonální tabletky (jednofázové, dvoufázové, třífázové)
2. Postkoitální antikoncepce
3. Hormonální náplast
4. Podkožní implantát
5. Injekce

1. Hormonální tabletky

Hormonální pilulky s hormony, které zabraňují ovulaci, tj. uzrání vajíčka.

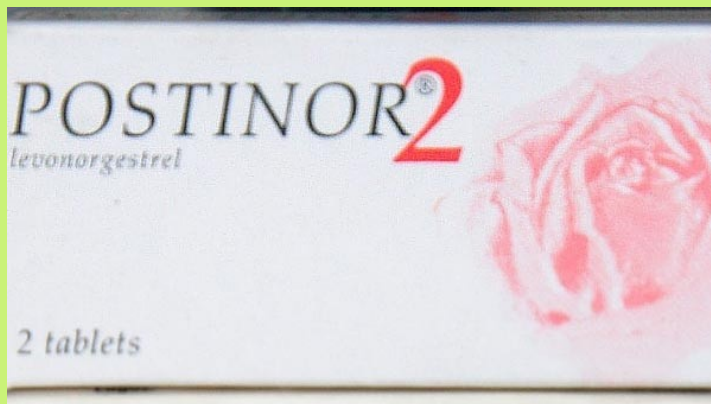
2. Postkoitální antikoncepce

Je schopna zabránit otěhotnění i když jsou použity až po pohlavním styku.

Riziko otěhotnění je sníženo asi na jednu čtvrtinu ve srovnání s nechráněným stykem.

Má poměrně malou spolehlivost.

Jednu tabletu užít hned, druhou za 12 hodin.

3. Hormonální náplast

V případě hormonální náplasti se hormony do krve dostávají pokožkou.

1x týdně po dobu 3 týdnů.

4. Podkožní implantát

Podkožní implantát obsahuje buď jednu nebo více tyčinek s hormonální látkou. Tyčinky se zavádí při lokálním umrtvení vpíchnutím do paže ruky na vnitřní stranu, aplikuje na 3 roky.

5. Injekce

Injekční hormonální antikoncepce se aplikuje injekčně 1x za 3 měsíce.

Použitá literatura a zdroje

Občanská výchova pro odborná učiliště I

Autorka Hana Kovaříková, vydalo 2003 nakladatelství Septima